

**Plán péče
o
přírodní památku
Gebhárecký rybník**

**na období
2009-2018**

1. Základní identifikační a popisné údaje

1.1 Evidenční kód ZCHÚ, kategorie, název a kategorie IUCN

Evidenční kód:

Kategorie: přírodní památka

Název: Gebhárecký rybník

Kategorie IUCN: IV. - řízená rezervace

1.2 Platný právní předpis o vyhlášení ZCHÚ

vydal: Okresní úřad Jindřichův Hradec

číslo: 7/2002

dne: 19.12.2002

1.3 Územně-správní členění, překryv s jinými chráněnými územími a příslušnost k soustavě Natura 2000

kraj: - Jihočeský
obec s rozšířenou působností třetího stupně: - Jindřichův Hradec
obec: - Nová Bystřice
katastrální území: - Skalka

národní park: -
chráněná krajinná oblast: -
jiný typ chráněného území: -

Natura 2000

ptačí oblast: -
evropsky významná lokalita: -

Příloha:
Orientační mapa s vyznačením území

1.4 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Katastrální území: Skalka u Nové Bystřice, 754587

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
727/1		Vodní plocha	rybník	83	73791	73791
727/2		les		76	66601	53500
761		les		76	186182	63000
Celkem						190291

LV 83 - MVDr. Zajíc František, Čsl.legií 476, 37701 Jindřichův Hradec

LV 76 - Lesy České republiky, s.p., Přemyslova 1106/19, 50168 Hradec Králové

Příloha:

Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.5 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v 0,0000 ha	OP plocha v 0,0000 ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v 0,0000 ha
lesní pozemky	116500			
vodní plochy	73791		zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	73791
			vodní tok	
trvalé travní porosty				
omá půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy			neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	190291			

1.6 Hlavní předmět ochrany

1.6.1 Předmět ochrany podle zřizovacího předpisu

Ochrana oligomezotrofního rybníka s typickou vegetací a na něj navazujících lučních rašelinišť.

Komentář:

PP Gebhárecký rybník je cenná především z biotopového hlediska jako charakteristická ukázka oligotrofního rybníka s vyvinutou hydrosérií litorálních společenstev. Managementová opatření by měla směřovat k zachování tohoto stavu.

Jednou z nejcennějších částí území bývala zřejmě i luční rašeliniště (část za silnicí). Ta však byla silně poškozena odvodněním. Proto by ochrana tohoto území měla spočívat také v obnově vodního režimu této plochy.

1.6.2 Hlavní předmět ochrany – současný stav

A. společenstva

název společenstva	společenstvo	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu společenstva
Makrofytní vegetace stojatých vod	V1F	25-30%	porosty s dominantním zastoupením rdeštu vzplývavého (<i>Potamogeton natans</i>) zařaditelných ke společenstvům sv. <i>Nymphaeion alba</i> a porosty hadího mordu kanadského (<i>Elodea canadensis</i>) reprezentující sv. <i>Magnopotamion</i> (<i>Elodeetum canadensis</i>).
Vegetace vytrvalých obojživelných bylin	M3	10-20% (dle stavu vody)	Vegetaci blízko sv. <i>Littorellion uniflorae</i> reprezentují na lokalitě bohatě vyvinuté monodominantní porosty bahničky jehlančovitě (<i>Eleocharis acicularis</i>). Tyto porosty pokrývaly nejen celé dno po vypuštění rybníka, ale také bohatě byly porosty vyvinuty téměř po celé ploše rybníka po jeho napuštění, zejména v menších hloubkách do 1 až 1,5 m.
Vegetace obnažených rybníčních den	M1.3	1%	Pouze omezeně se vytvořila velmi druhově chudá společenstva se zastoupením bahničky jehlančovitě (<i>Eleocharis acicularis</i>), hvězdoše jamího (<i>Callitriche palustris</i>) a slámy žabí (<i>Juncus bufonius</i>), především na místech narušených pojezdy techniky.
Rákosiny		5%	Jednak kompaktní společenstva s monodominantním zastoupením <i>Glyceria maxima</i> v části litorálu při ústí Podleského potoka. Porosty částečně zarůstají naletem olše lepkavé (<i>Alnus glutinosa</i>) a vytvářejí iniciální stádia mokřadní olšiny. Dále jsou v eulitorálu rybníka přítomny na dvou místech rozvolněné porosty <i>Equisetum fluviatile</i> . Monodominance zblochanu vodního (<i>Glyceria maxima</i>) na tomto původně velmi oligotrofním stanovišti ukazuje na výrazný vliv eutrofizace v minulosti, pravděpodobně eutrofními splachy z výše položených částí povodí.
Vegetace bahnitých substrátů s kolísající vodní hladinou	M1.3	2%	Rozsáhlé téměř monodominantní porosty zblochanu vzplývavého (<i>Glyceria fluviatilis</i>). V místech, která byla trvale na velmi nízké hladině vody, která vlivem průběhu počast (množství srážek) během celé vegetační sezóny více či méně pravidelně kolísala. Fyzilognomicky proto tyto porosty zcela jistě reprezentují sv. <i>Oenanthon aquaticae</i> , ovšem z hlediska druhového složení vegetace spíše odpovídají sv. <i>Glycerietum fluviatilis</i> .

Vegetace vysokých ostřic	M1.7	3%	bohatě vyvinuty po celémokraji rybníka a plynule přechází v ostřicovo-rašelinková společenstva sv. <i>Sphagno recurvi-Caricion canescentis</i> . Porostů dominuje ostřice zobánkatá (<i>Carex rostrata</i>), vtoušeně je zastoupena vrba kytkokvětá (<i>Lysimachia thyrsoiflora</i>), mochna bahenní (<i>Potentilla palustris</i>), šňák vroubkovaný (<i>Scutellaria galericulata</i>) či smrdník bahenní (<i>Peucedanum palustre</i>) a místně se objevuje dominuje ostřice měchyřkatá (<i>Carex vesicaria</i>). Ze syntaxonomického pohledu se jedná o typická společenstva sv. <i>Caricion rostratae</i> . (as. <i>Caricetum rostratae</i>).
Přechodová rašeliniště	R2.3	30%	a) Ostřicovo-rašelinková společenstva vázaná na báze chudé humilitové sedimenty a vysokou hladinu podzemní vody vevytopě rybníka. Jedná se o porosty blízké sv. <i>Sphagno recurvi-Caricion canescentis</i> . Vegetaci dominuje ostřice zobánkatá (<i>Carex rostrata</i>) spolu s ostřicí šedavou (<i>Carex canescens</i>), vtoušeně se vyskytuje mochna bahenní (<i>Potentilla palustris</i>), psineček psi (<i>Agrostis canina</i>), violka bahenní (<i>Viola palustris</i>), smrdník bahenní (<i>Peucedanum palustre</i>) či suchopýr úzkolistý (<i>Eriophorum angustifolium</i>). b) ostřicovo-rašelinkové vegetace v části bývalé vytopy rybníka za naspemlesní silnice. V minulosti velmi drasticky odvodněná a rašelinný humilit vlivem poklesu spodní vody částečně mineralizoval. Naletové dřeviny, zejména smrkem borovicí, zároveň docházelo k masivnímu šíření ostřice třelcovité (<i>Carex brizoides</i>). Pouze její velmi omezená část reprezentuje pod naspem cesty reprezentuje relativně zachovalé společenstvo sv. <i>Sphagno recurvi-Caricion canescentis</i> .
Vřesoviště	T8.2	Pod 1%	Vegetace vřesovišť blízká sv. <i>Genisto pilosae-Vaccinion</i> je vyvinuta pouze velmi omezeně v úzkém pásmu mezi lesnímkulturou a litorálem rybníka. Dominuje borůvka (<i>Vaccinium myrtillus</i>) a vtoušeně se vyskytuje vřes (<i>Calluna vulgaris</i>) a brusinka (<i>Vaccinium vitis-idaea</i>). Jedná se o druhově chudá společenstva potenciálně ohrožená zarůstáním lesního okraje
Olšové luhy	L2.2	Pod 1%	Vegetace podsvazu <i>Alnion glutinoso-incanae</i> je vyvinuta pouze fragmentárně u hráze, na sv. okraji lokality. Jedná se o plošně malý, nevýznamný a degradovaný porost s dominantní dříví šedou (<i>Alnus incana</i>) v patře bylinném výrazně dominuje ostřice třelcovitá (<i>Carex brizoides</i>)

B. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
ROSTLINY			
Vrbovka bahenní <i>Epilobium palustre</i>	hojně	C4	Rašeliniště, mokřady
Kruštík šírollistý <i>Epipactis helleborine</i>	jednotlivě	C4	Hráz, násep silnice
Vrba kytkokvětá <i>Lysimachia thyrsoiflora</i>	hojně	Š2, C3	Ostřicový litorál

Mochna bahenní <i>Potentilla palustris</i>	hojně	C4	Rašeliniště, mokřady
Hrušeň pohnička <i>Pyrus pyraeaster</i>	jednotlivě	C4	Hráz
BEZOBRATLÍ			
Šídlo sítinové <i>Aeshna juncea</i>	jednotlivě	VU	Vodní plochy – včetně tůňek v luční části
Střevlík <i>Carabus arvensis</i>	desítky	§3	Lesní okraj
Střevlík <i>Carabus problematicus</i>	desítky	§3	Lesní okraj
Šídélko kopovité <i>Coenagrion hastulatum</i>	Desítky-stovky	NT	Vodní plochy – včetně tůňek v luční části
Páskovec kroužkový <i>Cordulegaster boltonii</i>	jednotlivě	VU	Přítoky
Vodomil <i>Crenitis punctatostriata</i>	jednotlivě	VU	Rašelinné vody
Potápník <i>Illybius crassus</i>	Jednotlivě?	VU	Vodní prostředí
Dřepčák <i>Chaetocnema subcoerulea</i>	jednotlivě	EN	Porosty <i>Juncus</i> sp.
Saranče tlustá <i>Stetophyma grossum</i>	desítky	NT	Oštrícové porosty
OBRATLOVCI			
Ropucha obecná <i>Bufo bufo</i>	hojně	§3, LC	Rybník, rozmnožování
Rosnička zelená <i>Hyla arborea</i>	stovky-tisíce	§2, NT	Vodní plochy, rozmnožování
Blatnice skvrnitá <i>Pelobates fuscus</i>	desítky-stovky	§1, NT	Rybník, rozmnožování
Skokan zelený <i>Pelophylax esculentus</i> komplex	stovky-tisíce	§2, NT	Vodní plochy, rozmnožování
Skokan ostronosý <i>Rana arvalis</i>	desítky-stovky	§2, EN	Vodní plochy, rozmnožování
Skokan hnědý <i>Rana temporaria</i>	jednotlivě-desítky	LC	Vodní plochy, rozmnožování
Colek horský <i>Mesotriton alpestris</i>	desítky?	§2, NT	Vodní plochy, rozmnožování
Colek obecný <i>Lissotriton vulgaris</i>	desítky-stovky	§2, LC	Vodní plochy, rozmnožování
Bekasina otavní <i>Gallinago gallinago</i>	jednotlivě	§2, EN	Na pobřeží
Potápka malá <i>Tachybaptus ruficollis</i>	jednotlivě	§3, VU	Hnízdění v rákosinách
Volavka bílá <i>Egretta alba</i>	jednotlivě	§2	Loví v rybníku
Vydra říční <i>Lutra lutra</i>	jednotlivě	§2, VU	Na lovu

C. útvary neživé přírody

Významnější útvary neživé přírody se v ZCHÚ nevyskytují.

1.7 Dlouhodobý cíl péče

Udržet příznivý stav rybníka a jeho litorálů, obnovit (revitalizovat) rašelinné louky na části ZCHÚ nad silnicí.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Území tvoří poměrně rozsáhlý rybník s bohatě vyvinutými litorály a rašelinnými společenstvy ve výtopě rybníka, jejichž plošně nejvýznamnější část byla v minulosti silně poznamenaná částečným drastickým odvodněním.

Území se nalézá ve fytogeografickém okrese (fytochorionu) 67 - Českomoravská vrchovina (fytogeografický obvod - Českomoravské mezofytikum) (SKALICKÝ 1988) a na pomezí čtverců 6957c a 7057a střeoevropského síťového mapování (EHRENDORFER & HAMANN 1965). Potencionální přirozenou vegetací oblasti tvořily podle Neuhauslové (NEUHÁUSLOVÁ 1998) bikové bučiny as. *Luzulo-Fagetum*.

Chráněné území je z floristického hlediska poměrně chudé a hodnotné je především z důvodu výskytu zachovalé hydrosérie vázané na oligo- až mezotrofní rybníky vyšších poloh. Hojně se zde vyskytují zejména druhy rašelinných biotopů a oligo- až mezotrofních vod.

Geologie a hydrologie

Geologické podloží je tvořeno granitoidními horninami moldanubického plutonu, konkrétně středně až hrubě zrnitými. Granity jsou překryty fluvialními, nivními sedimenty čtvrtohorního stáří (ČGS 2004).

PP Gebhárecký rybník se nachází na horním toku Podleského potoka, pravoběžného přítoku potoka Pstruhovec náležející do povodí Dyje.

Algologie

Současný stav (2008) je neustálený, po napuštění rybníka po opravě hráze výrazně dominují některé organismy jako *Colacium* sp. na planktonních koryšcích i ve volné vodě. Naopak převaha zlativek (*Dinobryon* spp.) v letním planktonu, dominance rozsivek *Tabellaria flocculosa* v nárostech a výskyt (i když toho času řídký) sphagnofilních druhů jako sinice *Stigonema ocellatum*, některé krásivky a rozsivky naznačují charakter živinami přirozeně chudého, kyselého mokřadu. Lze předpokládat ustálení a nárůst počtu druhů typických pro tento typ biotopu.

Flora

Při floristické inventarizaci bylo na lokalitě celkem nalezeno 147 taxonů cévnatých rostlin. Celkem bylo zaznamenáno 5 taxonů registrovaných v Červeném seznamu České republiky (HOLUB & PROCHÁZKA 2000), z toho jediný taxon z kategorie druhů ohrožených (C3) – vrbina kytkokvětá (*Lysimachia thyrsiflora*) a 4 taxony z kategorie druhů vyžadujících pozornost, méně ohrožených (C4), kterými jsou vrbovka bahenní (*Epilobium palustre*), krušík široolistý (*Epipactis helleborine*), mochna bahenní (*Potentilla palustris*) a hrušeň polníčka (*Pyrus pyraster*). Ze zaznamenaných druhů je pouze vrbina kytkokvětá (*Lysimachia thyrsiflora*) chráněná zákonem v rámci vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992.

Z floristického hlediska se jedná o území velmi chudé.

Bezesporně nejvýznamnějším druhem na území PP Gebhárecký rybník je vrbina kytkokvětá (*Lysimachia thyrsiflora*), vyskytující se roztroušeně až hojně v porostech vysokých ostřic v litorální zóně rybníka, či ve zvodnělých částech přechodových rašeliníšť. Jedná se o druh typický pro rybníční oblasti celého Jindřichohradecka a jz. okraje Kraje Vysočina. Vyskytuje se hojně především v litorálech oligo- až mezotrofních rybníků.

Ustupuje pouze při totální destrukci přirozené hydrosérie vázané na litorály rybníků, či vlivem drastické a dlouhodobé eutrofizace způsobené intenzivním rybníkářstvím.

Lokalita je typická především bohatým výskytem druhů vázaných na oligotrofní mokřady a rašelinště jako je např. mochna bahenní (*Potentilla palustris*), vrbovka bahenní (*Epilobium palustre*), violka bahenní (*Viola palustris*), ostřice zobánkatá (*Carex rostrata*) či druhy typické pro jihočeské rybníční pánve (např. *Peucedanum palustre*).

Za zmínku stojí výskyt kruštíku široolistého (*Epipactis helleborine*) a hrušně polníčky (*Pyrus pyraeaster*) vázaných na násypy hrází či okraje lesní silnice, podobně jako lučních či lemových druhů (*Polygala vulgaris*, *Campanula rotundifolia*, *Solidago virgaurea*, *Anthoxanthum odoratum*, *Arabis glabra* aj.). Tyto druhy, zde přežívají v omezených populacích, často jednotlivě.

Závěrem lze říci, že lokalita představuje charakteristickou ukázkou mokřadních květeny v daném regionu vázanou oligotrofní rybníky a mokřady, které zmizely a stále mizí intenzifikace v rybníkářství a plošnému odvodňování krajiny.

Mykologie

Podrobnější mykologický průzkum lokality nebyl dosud proveden. Je však možno uvést, že významnější společenstva makromycetů jsou zejména na rašeliníštích. Významná je zejména vysoká diverzita mykorhizních druhů na rozhraní mokřadů a lesa.

Fauna

Pro území jsou typické druhy vod a mokřadů, ze kterých mezi nejvýznamnější patří druhy tyrfofilní, jako střevlík *Bembidion humerale*, vodomil *Crenitis punctatostriata* a pčtápník *Ilybius crassus* a *Hydroporus neglectus*. K významným mokřadním druhům vázaným na ostřicové porosty patří saranče tlustá. Z pavouků je druhem vázaným na zachovalé mokřady například lovčík vodní. Fytofágním druhem vázaným na mokřady pak je dřepčík *Chaetocnema subcoerulea*. Druhem kyselých vod zarostlých vegetací je například pčtápník *Ilybius guttiger*, nebo vážky šídélko kopovité a šídlo sítinové.

Byly zjištěny i druhy vodních toků, například hojně jepice z rodů *Leptophlebia* a *Paraleptophlebia* nebo dokonce vážka páskovec kroužkováný, zařazená do Červeného seznamu.

Vysoký je podíl druhů lesních okrajů a lesů. V této skupině však nebyl zjištěn výskyt v oblasti vzácných druhů. Byly zde však zjištěny dva zvláště chráněné druhy velkých střevlíků (*Carabus problematicus*, *Carabus arvensis*).

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu
ROSTLINY			
Vrbina kytkokvětá <i>Lysimachia thyrsoiflora</i>	hojně	§2, C3	Ostřicový litorál
BEZOBRATLI			
Střevlík <i>Carabus arvensis</i>	desítky	§3	Lesní okraj
Střevlík <i>Carabus problematicus</i>	desítky	§3	Lesní okraj
OBRATLOVCI			
Ropucha obecná <i>Bufo bufo</i>	hojně	§3, LC	Rybník, rozmnožování
Rosnička zelená <i>Hyla arborea</i>	stovky-tisíce	§2, NT	Vodní plochy, rozmnožování

Blatnice skvrnitá <i>Pelobates fuscus</i>	desítky-stovky	§1, NT	Rybník, rozmnožování
Skokan zelený <i>Pelophylax esculentus</i> komplex	stovky-tisíce	§2, NT	Vodní plochy, rozmnožování
Skokan ostronosý <i>Rana arvalis</i>	desítky-stovky	§2, EN	Vodní plochy, rozmnožování
Čolek horský <i>Mesotriton alpestris</i>	desítky?	§2, NT	Vodní plochy, rozmnožování
Čolek obecný <i>Lissotriton vulgaris</i>	desítky-stovky	§2, LC	Vodní plochy, rozmnožování
Bekasina otavní <i>Gallinago gallinago</i>	jednotlivě	§2, EN	Na pobřeží
Potápka malá <i>Tachybaptus ruficollis</i>	jednotlivě	§3, VU	Hnízdění v rákosnách
Volavka bílá <i>Egretta alba</i>	jednotlivě	§2	Loví v rybníku
Výdra říční <i>Lutra lutra</i>	jednotlivě	§2, VU	Vodní prostředí, loví

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti

- a) ochrana přírody – ZCHÚ zřízeno v roce 2002, od té doby pravidelně koseny alespoň části rašelinných luk, jednorázový zásah – vyřezání části náletů z rašelinišť.
- b) lesní hospodářství – odvodnění pozemků silně poškodilo luční část území
- c) zemědělské hospodaření – zřejmě plachy z povodí vedly k eutrofizaci a zanášení rybníka, podle informací uživatele se v rozborech někdy objevuje vysoké množství fosforu
- d) rybníkářství – dlouhodobá neúdržba rybníka způsobila po roce 2005, že rybník nadržel vodu. To bylo napraveno v průběhu roku 2008, kdy došlo k úpravě vypustního zařízení.
- e) myslivost – plocha je součástí honitby, žádný významný vliv nebyl zjištěn
- f) rybářství – zřejmě především díky nevhodným podmínkám pro chov ryb nemělo významný negativní dopad
- g) rekreace a sport – užíváno ke koupání, negativní vliv nezjištěn
- h) těžba nerostných surovin - neprobíhala
- i) jiné způsoby využívání - nezjištěno

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Vodoprávní povolení č.j. OŽP 54305 vod/08-1044 No ze dne 27.10.2008

Rozhodnutí KÚ Jč. Kraje Čj.: KUJCK 1126/2007 OZZL/7-Ou, ze dne 20. března 2007

2.4 Škodlivé vlivy a ohrožení území v současnosti

- a) lesní hospodářství – V současné době nemá negativní vliv
- b) zemědělské hospodaření – Povodí rybníka je užíváno jako pastviny. Potenciálním ohrožením by bylo rozorání ploch. Negativní by také bylo provádět rozsáhlé údržby a obnovy odvodňovacích zařízení v povodí, které by zřejmě zvýšili přísun živin a materiálu do rybníka. Záměr vyčištění přítokové strouhy byl v roce 2008 povolen jen v horní části toku.
- c) rybníkářství – Technický stav rybníka nemá již negativní vliv na biotu
- d) myslivost – nemá negativní vliv

- e) rybníkářství – Potenciálně se jedná o nejzávažnější ohrožení ZCHÚ, pokud by došlo k intenzifikaci chovu ryb. V současnosti nebyly negativní vlivy zjištěny.
- f) rekreace a sport – pokud bude probíhat bez zřízování speciálních zařízení (pláže, služby, parkoviště apod.), nepřináší ohrožení ZCHÚ
- g) těžba nerostných surovin – není pravděpodobná
- h) jiné způsoby využívání – nepředpokládají se

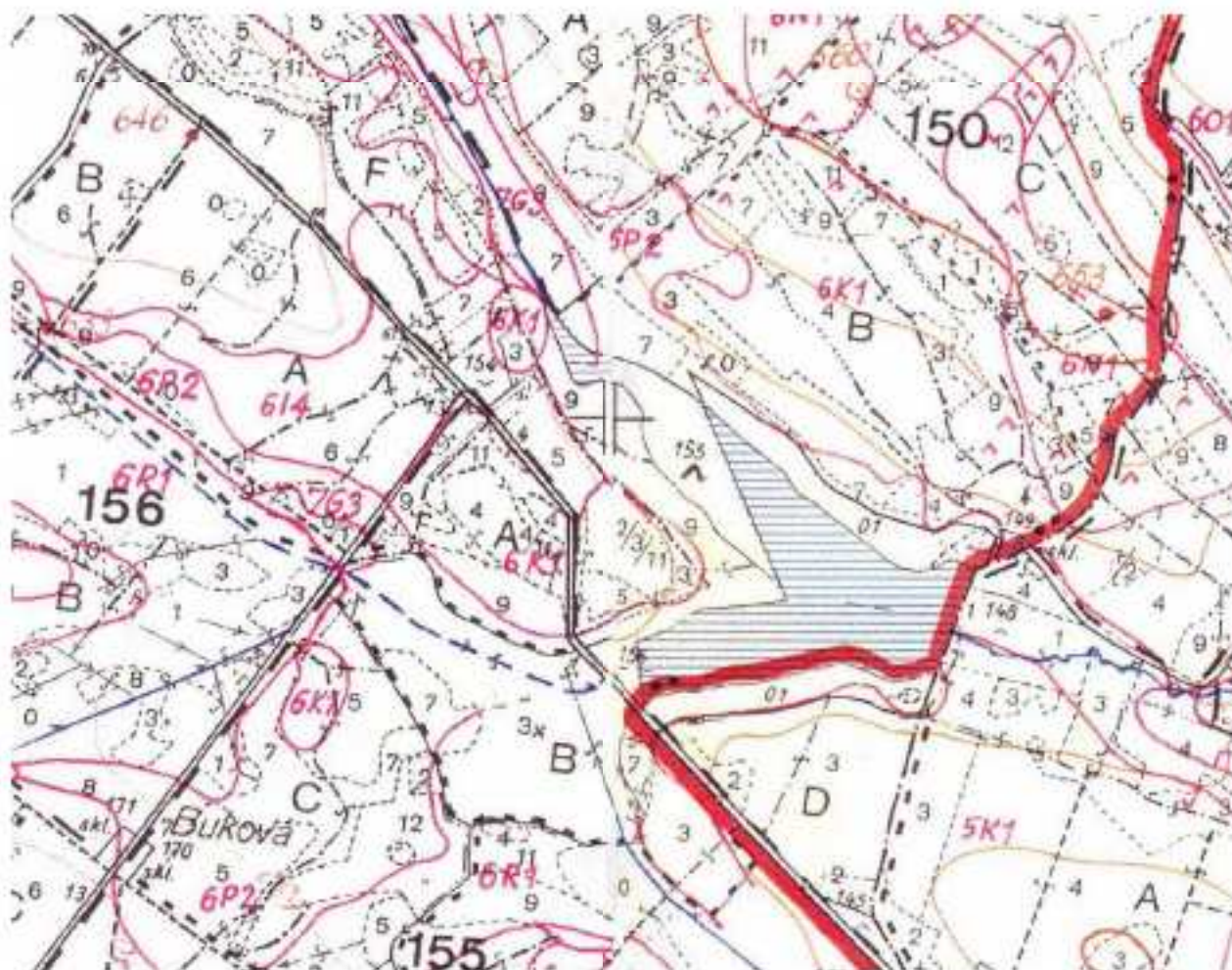
2.5 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.5.1 Základní údaje o lesích

Lesy nejsou předmětem ochrany v tomto území.

Přírodní lesní oblast	16 Českomoravská vrchovina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC Český Rudolec
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	11,65
Období platnosti LHP (LHO)	1999-2008
Organizace lesního hospodářství *	LS Český Rudolec
Nížší organizační jednotka **	

Typologická mapa:

2.5.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název rybníka (nádrže)	Gebhárecký (Skalský)
Katastrální plocha	7,3791 ha
Využitelná vodní plocha	5 ha
Plocha litorálu	2 ha
Průměrná hloubka	1m
Maximální hloubka	2,5 m
Postavení v soustavě *	-
Manipulační řád **	-
Hospodářsko provozní řád **	-
Způsob hospodaření	Chov ryb
Intenzita hospodaření	polointenzivní
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu (krmiva, hnojiva) **	Regulováno rozhodnutím KU Jč. Kraje Cj.: KUJCK 1126/2007 OZZL/7-Ou, ze dne 20. března 2007
Parametry zvláštních povodní (u rybníků III. kategorie) **	-
Uživatel	Rybářství Karđašova Řečice s.r.o.
Rybářský revír **	-
Zarybnovací plán **	-
Průtočnost – doba zdržení ***	-

2.5.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Významnější útvary neživé přírody nebyly zjištěny.

2.5.4 Základní údaje o nelesních pozemcích

Přehled dílčích nelesních ploch:

Plocha č. 1: Vodní plocha včetně rákosin. Dle stavu vodní hladiny společenstva sv. *Nymphaeion albae*, *Magnopotamion*, *Littorellion uniflorae*, *Phragmition communis*, *Eleocharion ovatae*, *Oenanthon aquaticae*.

Plocha č. 2: Vnější litorály rybníka. Především ostrčicové litorály sv. *Caricion rostratae*, u severního přítoku také as. *Glycerietum maxmae*.

Plocha č. 3: Vřesoviště sv. *Genisto pilosae-Vaccinion* a zachovalá rašeliniště sv. *Sphagno recurvi-Caricion canescentis* v pobřeží rybníka a v nejzachovalejší části luční plochy za silnicí.

Plocha č. 4: Degradované plochy původních rašelinišť v části nad silnicí.

Situace rozdělení dílčích ploch:

2.6 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních zásahů do území a závěry pro další postup

Dosud byla v území realizována tato opatření:

1. Vybudování výpusťního zařízení (2008) – zajistí dobrou manipulovatelnost a zařízení vody. Technicky je rybník díky tomu dobře složitelný, vypustitelný a umožňuje bezproblémové hospodaření.
2. Pravidelné kosení luční části rašeliniště. Plocha je značně degradovaná a kosením se nepodařilo nastartovat pozitivní změny vegetace.
3. Vytvoření pěti přehrádek na odvodňovacích strouhách v luční části plochy. Ve strouhách a jejich bezprostředním okolí došlo ke zlepšení vodního režimu, což má pozitivní vliv na složení vegetace, nepodařilo se však tyto změny navodit v širším okolí struh.
4. Vyřezání většiny náletu na vřesovištích a rašeliništích na obvodu rybníka. Zbrzdilo postup zarůstání těchto ploch a umožnilo přežívání světlomilných a ekotonových druhů na této ploše.

2.7 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

PP Gebhárecký rybník je cenná především z biotopového hlediska jako charakteristická ukázka oligotrofního rybníka a vyvinutou hydrosérií litorálních společenstev. Managementová opatření by měla směřovat k zachování tohoto stavu.

Jednou z nejcennějších částí území bývala zřejmě i luční rašeliniště (část za silnicí). Ta však byla silně poškozena odvodněním. Proto by ochrana tohoto území měla spočívat také v obnově vodního režimu této plochy.

Kolize nejsou pravděpodobné.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Pozemky PUPFL, které jsou v současné době bezlesí (plocha 4 a část plochy 3) nesmí být zalesněny, je třeba na nich zlepšit vodní režim.

Lesy nejsou předmětem ochrany v tomto ZCHÚ.

b) péče o rybníky (nádrže) a vodní toky

Rámcová směrnice péče o rybníky

Název rybníka (nádrže)	Gebhárecký (Skalský)
Způsob hospodaření	Chov ryb
Intenzita hospodaření	Extenzivní - polointenzivní
Manipulace s vodní hladinou	Jednohorkové hospodaření s okamžitým zastavením vody po výlovu
Způsob letnění nebo zimování	Neletnit, nezimovat
Způsob odbahnování	Bez významnějších zásahů do litorálů
Způsoby hnojení	Nehnojit
Způsoby regulačního příkrmování	Pouze při chovu kapra do 600 kg/ha ročně
Způsoby použití chemických látek	Dezinfekční vápnění pouze v odůvodněných případech na loviště a stoky, jiné chemické látky nepoužívat.
Rybní obsádky	Preferovat dravé ryby S, Ca, především plůdek až 100.000 ks/ha + L0 nebo Lgen nebo plotice. V případě plůdku není nutné dodržet požadavek, aby dravé ryby tvořily max 10% obsádky. Chov kapra možný při těchto podmínkách : a) K0 - 100.000 ks/ha, v případě rychleného jen 15% b) L1 nebo K1- max. 40 kg/ha jednohorkově s výlovem na podzim c) K2-3 - max. 100 kg/ha d) tzv.meliorační obsádka v případě nutnosti (nadměrné zarůstání apod.), předem projednat s orgánem ochrany přírody !! - K2-3 do 400 kg/ha + Ab (do 0,5 kg kusové hmotnosti) do 50kg/ha <i>Výše uvedené obsádky jsou maximální možné a zřejmě přesahují úživnost rybníka, proto musí být postupně optimalizovány na úroveň umožňující obvyklý kusový přírůstek. Vzhledem k charakteru rybníka však zřejmě nepředstavují ohrožení jeho bioty.</i> Upozornění: V obou letošních vzorcích vysoká koncentrace zinku (na úrovni 0,1 mg/l) - pro zejména lososovité ryby již toxické až letální
Další opatření	V případě potřeby kosení vodních makrofyt <i>Glyceria</i> sp., <i>Potamogeton</i> sp. apod. na vodě.

Další podmínky:

1. Veškeré aplikované látky včetně vysazovaných rybích obsádek budou stanoveny pro aktuálně zatopenou vodní plochu při průměrné hloubce 1 m.
2. Pálené vápno bude používáno na desinfekci dna stok a loviště jen ve zdůvodněných případech (přežívá tam i permanentní fauna a larvy hmyzu) - prokázané onemocnění, zvýšený výskyt ektoparazitů, výskyt nežádoucích druhů ryb v době, kdy bude rybník bez vody s aplikací na vlhké bahno, v případě výskytu chorob též jako desinfekce na vodní hladinu a to pouze v místech kde dochází ke krmení. Jeho použití bude nahlášeno orgánu ochrany přírody Krajského úřadu – Jihočeský kraj min. 7 dní před plánovaným použitím.
3. Případné skladování závadných látek na dobu přesahující 7 dnů v přírodní památce nebo jejím ochranném pásmu bude oznámeno minimálně 15 dnů předem orgánu ochrany přírody Krajského úřadu – Jihočeský kraj a bude probíhat pouze na místech k tomu určených orgánem ochrany přírody.
4. Jarní výlov a nasazování býložravých druhů ryb do rybníka lze provádět pouze s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody.

c) péče o nelesní pozemky

- udržet příznivý stav litorálů
- zamezit zarůstání rašelinišť a vřesovišť dřevinami a vysokostébelnými bylinami a travinami
- obnovit vodní režim plochy 4

d) péče o rostliny a živočichy

Bude probíhat v rámci uvedených managementových opatření.

e) zásady jiných způsobů využívání území

Rekreační využití území (koupání) neohrožuje ZCHÚ, pokud nebudou v okolí rybníka budovány parkoviště, pláže apod.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Lesní porosty nejsou předmětem ochrany v tomto ZCHÚ. Je nutno zachovat stávající bezlesí.

b) rybníky (nádrže)

Viz bod 3.1.1. b

c) útvary neživé přírody

Významnější útvary neživé přírody se nevyskytují.

d) nelesní pozemky

Plocha č. 2: Vnější litorály rybníka. Především ostřicové litorály sv. *Caricion rostratae*, u severního přítoku také as. *Glycerietum maxima*.

Návrh opatření: bez zásahu.

Plocha č. 3: Vřesoviště sv. *Genisto pilosae-Vaccinion* a zachovalá rašeliniště sv. *Sphagno recurvi-Caricion canescentis* v pobřeží rybníka a v nejzachovalejší části luční plochy za silnicí.

Návrh opatření: Periodické odstraňování náletu dřevin, periodické kosení části plochy nad silnicí. Perioda cca 1x za tři roky

Naléhavost: 1

Plocha č. 4: Degradované plochy původních rašelinišť v části nad silnicí.

Návrh opatření: Obnova vodního režimu plochy vytvořením soustavy hrázek a odvozem (v některých případech rozprostřením) stávajících deponií uložených po obvodu odvodňovacích struh.

Naléhavost: 1

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Nerozorávat travnaté plochy v povodí (ani obnova drnu orbou)

Údržbu přítoku v zemědělských plochách provádět pouze pomístně

Při zásazích v lesích nesmí docházet k zvýšené erozi půdy

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Plocha je vyznačena. Je nutno provést zaměření vnějších hranic cenných ploch č.1-4 a následně zvážit zmenšení území o plochy kulturního lesa – plocha č.5

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Podle výsledků předchozího bodu provést přehlášení (změnu hranic) ZCHÚ

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Rekreační využití území (koupání) neohrožuje ZCHÚ, pokud nebudou v okolí rybníka budovány parkoviště, pláže apod.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Po realizaci obnovy vodního režimu výsledky publikovat a informovat veřejnost (informační cedule, místní tisk apod.)

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum území a monitoring

Výsledky průzkumů naznačují velkou diverzitu na vodu vázaných živočichů. Ani v roce 2008 nemohl být proveden opravdu důkladný průzkum těchto skupin (rybník nebyl po velkou část vegetační sezony napuštěný. Proto doporučujeme průzkum významných skupin na vodu vázaných bezobratlých. Dále by bylo vhodné provést inventarizaci obratlovců (obojživelníci, plazi, ptáci, příp.drobní savci). Následně po obnovení vodního režimu v ploše 4 provést opakovaně botanický průzkum tak, aby byl zaznamenán vývoj vegetace. Vhodné by bylo i zopakování průzkumu terestrických bezobratlých (srovnání se stavem před obnovou vodního režimu), případně toto sledování rozšířit o další skupiny fytofágů bezobratlých (noční motýli, nosatci atd.).

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Vytvoření hrázek a odstranění deponií na ploše 4	-----	800.000,-
C e l k e m (Kč)	-----	
Opakované zásahy		
Kosení a likvidace náletu plochy č. 3 (4x během dekády)	8.000,-	32.000,-
C e l k e m (Kč)		832.000,-

4.2 Použité podklady a zdroje informací

a) Literatura:

- ALBRECHT J. et al. (2003): Českobudějovicko. In: Mackovčín P., Sedláček M. [eds.]: Chráněná území ČR, svazek VIII. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha.
- CULEK M. [ed.] (1996): Biogeografické členění České republiky. – [The Biogeography of the Czech Republic]. Enigma, Praha.
- DUDEK A. [red.] (1963): Geologická mapa ČSSR – mapa čtvrtohorních údajů, 1: 20 000 M-33-XXVIII Jindřichův Hradec – Ústřední ústav geologický, Praha.
- FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. [eds.] (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. List of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates. – AOPK ČR, Praha
- CHYTRÝM., KUČERA T. & KOČÍM. [eds.] (2001): Katalog biotopů České republiky. – Interpretační příručka k evropským programům Natura 2000 a Smaragd, AOPK, Praha.
- NEUHÄUSLOVÁ Z., MORAVEC J. [eds.] et al. (1997): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky 1: 500 000. – Botanický ústav AV ČR, Průhonice
- PLESNÍK J., HANZAL V., BREŠKOVÁ L., 2003: Červený seznam ohrožených druhů České republiky, Obratlovci. AOPK ČR Praha
- PROCHÁZKA F., 2001: Červený a černý seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000), AOPK ČR Praha

b) Rezervační kniha PP Gebhárecký rybník

c) vlastní šetření v letech 1995-2008

4.3 Seznam mapových listů

- a) **katastrální mapa (měřítko)**
číslo mapového listu: V.S.XI-31-14

- b) **Základní mapa České republiky 1:10000**
číslo mapového listu: 33-12-04

4.4 Plán péče zpracoval

V listopadu 2008

Petr Hesoun, Bednářeček 58, 378 42 Nová Včelnice

e-mail: petr.hesoun@seznam.cz

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy a tabulky

- Příloha I: Zápis z projednání plánu péče s vlastníky, nájemci, s orgány veřejné správy, obcemi, kraji a s dalšími dotčenými subjekty a zápisy o provedené oponentuře.
- Příloha II: Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje
- Příloha III - Fotodokumentace

Příloha III - Fotodokumentace

Dno vypuštěného rybníka

Přítok před ústím do rybníka

Budování výpustního zařízení

Nová výpust

Hydrosérie od vřesoviště po vodní hladinu

Litorál na podzim

Porost na odvodněné luční části ZCHÚ

Soustava přehrádek na odvodňovací strouze luční části ZCHÚ

Porosty v přehrazené odvodňovací strouze

Při zvýšení hladiny dosahovala voda z rybníka i do spodní (nejzachovalejší) části lučního rašeliniště

Území má zřejmě i značný mykologický význam